

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 373
27. ledna 2020

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Zakázky na odborné garanty
Národního konventu

Návrh Komise o Konferenci
o budoucnosti Evropy

Výsledky zasedání Rady
pro zahraniční věci

Výsledky zasedání Rady
pro hospodářské a finanční věci

Výsledky zasedání Rady
pro spravedlnost a vnitřní věci

Evropský parlament podpořil
balíček mobility

Předběžná dohoda
pro udržitelné investování

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

je před námi poslední lednový týden, který je zároveň téměř jistě posledním týdnem, kdy je Spojené království členem EU. K dokončení první části brexitu schází v této chvíli již jen dva kroky. Před sebou máme nicméně tu těžší část vyjednávání.

V Bruselu tento týden mimo jiné pokračují zasedání Rady EU. Včera se sešla Rada pro zemědělství a rybolov, která měla na programu představení priorit chorvatského předsednictví právě v oblasti zemědělství a rybolovu, výměnu názorů o zemědělských aspektech sdělení o Zelené dohodě pro Evropu a diskuzi o návrhu nařízení o přechodných pravidlech společné zemědělské politiky.

Dnes se koná zasedání Rady pro obecné záležitosti, kterého se účastním. S ostatními ministry a státními tajemníky jednáme o přípravách konference o budoucnosti Evropy, diskutujeme také priority chorvatského předsednictví a aktuální stav vyjednávání sektorové legislativy víceletého finančního rámce 2021-2027.

Evropský parlament před sebou má tento týden dílčí plenární zasedání v Bruselu.

Klíčovým bodem programu je zítřejší rozprava a následné hlasování o dohodě o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii. Výbor pro ústavní záležitosti minulý týden poslancům doporučil, aby výstupovou dohodu schválili, a tak lze očekávat, že se pro ni minimálně potřebná prostá většina z nich vysloví. Následovat by pak mělo ještě schválení Radou EU, které proběhne z důvodu časové tísně formou písemné procedury. Ve čtvrtek se poslanci budou věnovat pracovnímu programu Komise na rok 2020. Poslanci si také v rámci plenárního zasedání připomenou 75. výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi a uctí památku obětí holocaustu. Zabývat se dále budou také kontroverzním indickým zákonem o občanství nebo rozdílným odměňováním mužů a žen.

Týden zakončíme v sobotu netradičně v Lisabonu, kde se uskuteční summit Přátel koheze. Tak zvané kohezní státy na něm navážou na diskuzi, kterou vedly 5. listopadu na summitu v Praze o společných prioritách při vyjednávání víceletého finančního rámce na období 2021 – 2027.

Zakázky na odborné garanty Národního konventu

Dne 23. 1. 2020 byla vyhlášena veřejná zakázka na odborné garanty kulatých stolů Národního konventu o EU pro období březen až září roku 2020.

Předmětem veřejné zakázky je zajištění kulatého stolu k jednotlivým tématům, zahrnující vytvoření podkladových dokumentů pro diskusi na předemném kulatém stole, moderaci diskuse a zpracování nezávislých expertních doporučení pro vládu, které budou výstupem z jednání.

Veřejná zakázka je rozdělena na 5 částí podle témat jednotlivých kulatých stolů. Ta jsou následující:

1. Konference o budoucnosti Evropy z pohledu ČR
2. Priority ČR v klimatické agendě
3. Priority předsednictví ČR v Radě EU

4. Budoucnost migrační politiky

5. Vnější politika Evropské unie vůči Africe z perspektivy ČR

Nabídky lze podávat do 6. 2. 2020. Více informací o veřejné zakázce naleznete na [tomto odkazu](#).

Po vyhodnocení podaných nabídek bude zveřejněn harmonogram na období březen až září 2020.

Nejbližší kulatý stůl Národního konventu se uskuteční 7. února 2020 a bude na téma Kosmické aktivity EU z pohledu ČR. Jeho odborným garantem je konsorcium Asociace pro mezinárodní otázky a Ústav mezinárodních vztahů.

/P. Cvachovcová/

Návrh Konference o budoucnosti Evropy > Komise

Místopředsedkyně Komise Dubravka Šuicová ve středu 22. ledna na setkání kolegia představila Sdělení k uspořádání Konference o budoucnosti Evropy. Na rozdíl od pracovních verzí sdělení a předchozích vyjádření předsedkyně Komise Ursuly von der Leyenové se finální dokument nezmiňuje o změně primárního práva.

Konference má podle sdělení sloužit jako „veřejné fórum umožňující otevřenou, inkluzivní, transparentní a strukturovanou debatu s občany“. Kromě občanů a unijních institucí by se konference měli zúčastnit zástupci občanské společnosti, národní, regionální a lokální autority, experti a národní parlamenty. Jak již předsedkyně Komise nastínila dříve, v rámci konference by se měly vést **dvě souběžné debaty**, z nichž jedna má být zaměřená na politické otázky a priority a druhá na institucionální otázky.

Politickou debatu, která by se měla tematicky odrazit od politických priorit Komise a Strategické agendy, by měla zaštitit místopředsedkyně D. Šuicová. **Institucionální debatu**, která by se měla zaměřit mimo jiné na systém výběru předsedy Komise a nadnárodní kandidátky pro volby do Evropského parlamentu, by v rámci Komise měla dostat na starosti česká komisařka Věra Jourová. Komise však zároveň přiznává, že o většině institucionálních otázek musí rozhodnout členské státy a Evropský parlament a že zde může hrát pouze koordinační a poradní roli.

V části sdělení zaměřené na **organizaci** Komise navrhuje navázat a rozšířit praxi občanských dialogů, kterých mezi lety 2015 a 2019 uspořádala bezmála 2000. Inspiraci je však možno čerpat také z iniciativ jiných institucí a členských států. Komise však navrhuje i nové formy účasti, které zjednoduší překlad preferencí občanů do legislativních návrhů. V rámci konference by se měly pravidelně uskutečňovat tzv. poradní panely na konkrétní témata. Účastníci těchto decentralizovaných a rozmanitých panelů by na zá-

kladě diskusí měli představit seznam politických návrhů. Pro širokou účast v konferenci mají být stěžejní také digitální nástroje, včetně dedikované vícejazyčné digitální platformy. Národní či regionální partneři budou moci pod značkou konference uspořádat vlastní aktivity.

Povědomí o konferenci se může šířit také přes již existující nástroje, programy a instituce, jako jsou veřejné konzultace k legislativním návrhům, Erasmus, evropský sbor solidarity, síť Europe Direct či národní zastoupení Komise a Evropského parlamentu.

V neposlední řadě je podle Komise důležité zajistit hmatatelné výsledky konference. Proto navrhuje zavést tzv. **mechanismus zpětné vazby**. Na jeho základě by Evropská komise měla vydávat pravidelné zprávy o občanských doporučeních.

Stejně jako Evropský parlament a Rada navrhuje Komisi konferenci **zahájit 9. května 2020**, v den Evropy a 75. výročí konce 2. světové války. Jako možné místo zahájení navrhuje Dubrovnik vzhledem k současnému předsednictví. Každé předsednictví by během konference mohlo uspořádat tematickou akci mimo své hlavní město. Konference by měla skončit během francouzského předsednictví v první polovině roku 2022, kdy by měla být představena finální doporučení.

Někteří členové Evropského parlamentu Komisi po zveřejnění kritizovali za nedostatečné ambice v institucionálních otázkách. Evropský parlament totiž ve svém usnesení změnu primárního práva připouští. Naopak členské státy odklon od institucionálních témat zřejmě přivítají.

/K. Votavová/

Výsledky zasedání Rady pro zahraniční věci > Rada

V pondělí 20. ledna 2019 se v Bruselu uskutečnilo pravidelné zasedání Rady pro zahraniční věci. Českou delegaci vedl ministr zahraničí Tomáš Petříček.

V úvodu zasedání promluvil vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borrell o své cestě do Indie a o situaci ve Venezuele a Bolívii. V této souvislosti oznámil, že indický ministr zahraničních věcí by se měl zúčastnit jednání Rady příští měsíc a v únoru by také jako hlavní téma měla být zařazena strategická diskuze o vztazích se státy Latinské Ameriky. Kromě toho vysoký představitel informoval o setkání s íránským ministrem zahraničí.

Následně německý ministr zahraničních věcí seznámil ostatní delegace s **výsledky berlínské konference k Libyi**, na které se světoví lídři dohodli na příměří a na dodržování zbrojního embarga OSN. Ministři poté v rámci diskuze pozitivně hodnotili výsledky berlínské konference i dosavadní angažmá Vysokého představitele a vyslovili se pro výraznější roli EU v regionu. Shodli se proto na prověření konkrétních činností, kterými by EU mohla přispět k implementaci dohody o příměří v Libyi a monitoringu dodržování zbrojního embarga.

V rámci prvního diskuzního bodu ministři diskutovali o **situaci v regionu Sahelu**. Vysoký představitel vyzdvihl potřebu posilování odpovědnosti afrických partnerů a větší mobilizace mezinárodního společenství. Ministři v diskusi vy-

jádřili obavy z nadále se zhoršující bezpečnostní situace v regionu a shodli se na potřebě revize Strategie EU pro Sahel, která musí být založena na integrovaném přístupu. Z vystoupení delegací bylo zřejmé, že EU by měla v regionu nadále posilovat své angažmá a zároveň podporovat zvyšování odpovědnosti afrických partnerů se silným zapojením tamních regionálních organizací.

Během diskuze o **klimatické diplomacii** Vysoký představitel připomněl, že letos v listopadu se v Glasgow koná další konference OSN o změně klimatu (COP 26) a v průběhu roku proběhnou summity EU s klíčovými globálními hráči. Vystupující členské státy podpořily větší angažmá EU v přesvědčování zahraničních partnerů, aby ve snižování emisí dělaly více. Rovněž panovala shoda, že EU by v rámci klimatické diplomacie měla zaměřit svou pozornost jak na země G20, tedy na největší emitenty, tak na rozvojové země.

Nakonec ministři během oběda diskutovali **aktuální stav blízkovýchodního mírového procesu**, jakož i situaci na širším Blízkém východě. Věnovali se také dalším krokům v návaznosti na mimořádnou Radu pro zahraniční věci, která se konala 10. ledna a která se zabývala situací v Iráku a Íránu.

/L. Hadrava/

Výsledky zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci > Rada

V úterý 21. ledna se v Bruselu setkali ministři financí členských zemí EU poprvé pod taktovkou chorvatského předsednictví. Delegaci ČR vedla na jednání ministryně financí Alena Schillerová.

Jednání Euroskupiny v rozšířeném formátu se neslo v duchu plánovaných prací na prohlubování hospodářské a měnové unie směrem k červnovému eurosummitu. Samotné jednání ministrů financí se zaměřilo na hospodářské a finanční aspekty klimatické politiky, zdanění digitální ekonomiky či koordinaci hospodářských politik na úrovni EU.

Program chorvatského předsednictví v Radě bude významně zaměřen na prohlubování hospodářské a měnové unie, či posilování mezinárodního postavení eura.

Hlavní diskuze se však věnovala hospodářským a finančním aspektům **Zelené dohody pro Evropu**. Komise v prezentaci akcentovala potřebu ambiciózních cílů k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, zároveň však vyzdvihla související aspekty jako náklady financování přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, změnu energetického zdanění či mechanismus spravedlivého přechodu.

Dalším tématem jednání Rady byl **evropský semestr**. V této souvislosti Komise prezentovala balíček dokumentů k zahájení semestru v roce 2020. Následně ministři pokračovali debatou o pokroku u problematiky zdanění digitální ekonomiky. Shoda panovala na tom, že je třeba nalézt řešení na globální úrovni, které by z pohledu EU mělo být slučitelné s jejím právním rámcem.
/M. Ondíčová/

Výsledky zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci > Rada

Dne 23. a 24. ledna 2020 se uskutečnilo neformální zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci v chorvatském Záhřebu. Na jednání ministrů spravedlnosti vedl delegaci ČR náměstek ministryně spravedlnosti Michal Franěk, na jednání pro vnitřní věci vedl delegaci ČR ministr vnitra Jan Hamáček.

První den jednání zasedali **ministři spravedlnosti**. Na jednání proběhla první diskuze ohledně budoucího vývoje v oblasti spravedlnosti, bezpečnosti a práva v souladu s nově přijatou **Strategickou agendou** pro léta 2019–2024. Ministři se shodli, že v následujícím období bude zásadní implementace stávajících nástrojů justiční spolupráce v trestních i civilních věcech, ale i předpisy hmotného práva a teprve po zkušenostech s aplikací těchto předpisů lze uvažovat o případných změnách či nových doplněních unijního právního rámce.

Ministři zdůraznili nutnost dokončit jednání o přeshraničním zajištění e-důkazů a nově se zaměřit na problematiku nových technologií, umělé inteligence a ochrany občanů před nenávisťnými projevy nejen na internetu. Během oběda ministrů diskutovali roli Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci. Síť je základním kamenem justiční spolupráce v rámci EU, komunikačním kanálem pro

soudce a ústřední orgány a zároveň platformou pro výměnu zkušeností při aplikaci jednotlivých unijních civilních nástrojů v praxi. V rámci odpoledního bloku ministrů podpořili další rozvoj justičního vzdělávání, které je poskytováno národními vzdělávacími akademiemi soudců, státním zástupcům i ostatním zaměstnancům soudnictví.

Druhý den proběhl ve formátu **ministrů vnitra**. Na jednání proběhla diskuze o budoucnosti evropské bezpečnosti v kontextu plnění Strategické agendy 2019–2024. Ministři dále jednali o výzvách v oblasti implementace interoperability informačních systémů v oblasti bezpečnosti Schengenského prostoru v souvislosti se zaváděním systémů EES a ETIAS a o implementaci posíleného mandátu Agentury pro evropskou pohraniční a pobřežní stráž. Tématem pracovního oběda byl boj s převaděčskými sítěmi podél západobalkánské migrační trasy, což ČR považuje za jeden z klíčových prvků ochrany vnějších hranic a migračního managementu. Cílem diskuse bylo dohodnout se na opatřeních k účinnému boji proti pašeráckým sítím, včetně posílené spolupráce se zeměmi jihovýchodní Evropy. Europol, Frontex a EASO představili společnou zprávu o převaděčství.

/K. Šimová/

Evropský parlament podpořil balíček mobility > Evropský parlament

Členové Výboru pro dopravu a cestovní ruch Evropského parlamentu ve čtvrtek 23. ledna podpořili kompromisní znění textu sociální části balíčku mobility upravující pravidla pro vysílání řidičů v mezinárodní silniční nákladní dopravě.

Tzv. balíček mobility I, jehož součástí jsou tři legislativní návrhy upravující pravidla v oblasti přístupu na trh, sociálních podmínek v silniční dopravě včetně vysílání pracovníků, úpravy doby odpočinku řidičů a problematiky tachografů, předložila Komise v květnu 2017. V průběhu vyjednávání se nejkomplikovanější diskuse týkala rozsahu výjimky z pravidel o vysílání pracovníků pro řidiče provozující mezinárodní silniční dopravu a kabotáž

Nově je stanoveno **období v délce 4 dní**, během kterého se řidič nesmí vrátit na území stejného členského státu. Nová pravidla také vyžadují, aby se vozidla vracela každých osm týdnů do operačního střediska společnosti. Návrh je současně provázán s problematikou určování polohy vozidel pomocí tachografů. K zavedení inteligentních ta-

chografů druhé verze by mělo dojít do roku 2024. Cílem návrhu je vztáhnout nová pravidla i na lehká užitková vozidla, která jsou stále častěji využívána k poskytování mezinárodních dopravních služeb.

Kompromisní text také obsahuje možnost pro řidiče trávit **dva zkrácené týdenní odpočinky** po sobě v kabině vozidla, pokud budou uskutečněny mimo členský stát usazení. Čerpání pravidelného týdenního odpočinku, ale v kabině nebude možné.

Dohodnutá pravidla potvrzují řidičům provozujícím mezinárodní silniční dopravu **výjimku z pravidel o vysílání pracovníků**, a to pro tranzitní a dvoustranné operace a dvoustranné operace s jednou další nakládkou nebo vykládkou v každém směru.

Předběžná dohoda, o které výbor v uplynulém týdnu hlasoval, je výsledkem jednání triologu během finského předsednictví v Radě EU v prosinci 2019. Nyní ji bude muset ještě potvrdit plénum Evropského parlamentu a také Rada EU. /J. Linková/

Hospodářský a měnový výbor a Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin ve čtvrtek 23. ledna schválily předběžnou dohodu Nařízení o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování.

Pro Českou republiku je zásadní, že dohoda z potenciálně udržitelných ekonomických aktivit nevylučuje **jadernou energetiku**, a tím pádem prozatím neomezí její přístup k financování.

Cílem takzvaného **nařízení o taxonomii** je nastavit kritéria určující, zda se konkrétní finanční produkt dá považovat za ekologicky udržitelný. To může investorům pomoci v rozhodování o tom, zda chtějí do daného finančního produktu investovat, a také zabránit takzvanému greenwashingu, kdy firma produkt prezentuje jako ekologicky udržitelný, ač nesplňuje základní standardy.

Dále má nařízení zajistit, aby členské státy při klasifikaci ekologicky udržitelných finančních aktivit využívaly **stejná kritéria** a tedy aby podmínky pro udržitelné investování byly stejné napříč EU. V konečném důsledku by taxonomie měla nasměrovat státní i soukromé investice do technologií podporujících ekologicky udržitelný průmysl, v souladu s ambicí dosažení klimatické neutrality.

Nařízení stanovuje **pět kritérií pro posuzování ekonomické aktivity z perspektivy udržitelnosti**: zmírnění a adap-

tace na změnu klimatu; udržitelné využívání a ochrana vody; přechod k oběhové ekonomice; předcházení a kontrola znečištění a ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémů. Udržitelná ekonomická aktivita je taková, která přispívá k dosažení aspoň jednoho z těchto cílů a zároveň nezabraňuje dosažení žádného z nich.

Na rozdíl od původního návrhu Evropského parlamentu kompromisní dohoda z možnosti být posouzen jako udržitelný **vylučuje fosilní paliva**, nikoli však výše zmíněnou jadernou energetiku ani zemní plyn. Ty byly zařazeny mezi takzvané přechodné aktivity potřebné pro přechod ke klimatické neutralitě. Jejich potenciální škodlivost bude posuzovat Komise pomocí delegovaných aktů na základě konzultací s nově zřízenou poradní Platformou pro udržitelné investování. Do konce roku 2021 by Komise měla stanovená kritéria posoudit a případně revidovat.

Taxonomie je součástí akčního plánu o udržitelném financování, který Komise představila již v roce 2018. Meziinstitucionální jednání o tomto nařízení bylo uzavřeno v prosinci 2019. Po schválení výbory Evropského parlamentu musí finální dohodu ještě formálně schválit plenární zasedání Evropského parlamentu a také Rada.

/K. Votavová/

Rámcové pozice schválené v 4. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke **Strategii pro udržitelný růst na rok 2020** a k dalším souvisejícím dokumentům (vypracoval Úřad vlády).

Rámcová pozice ke zprávě Evropské komise **o fungování evropského trhu s uhlíkem** (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí).

Program evropských institucí, 28. ledna až 3. února > Informace

Rada pro obecné záležitosti, 28. ledna

Na jednání Rady budou představeny priority začínajícího chorvatského předsednictví v Radě EU. Proběhne také výměna názorů k připravované Konferenci o budoucnosti Evropy. V průběhu oběda bude chorvatské předsednictví informovat o aktuálním stavu vyjednávání sektorové legislativy víceletého finančního rámce 2021-2027 a nastíní své plány do budoucna.

Plenární zasedání Evropského parlamentu, 27 - 30. ledna

Hlavním bodem bude schvalování dohody o vystoupení Spojeného království z EU. Poslanci budou také diskutovat s předsedkyní Komise Ursulou von der Leyenovou a jejím kolegiem o pracovním programu Komise pro rok 2020.

Zasedání kolegia komisařů 29. ledna

Komisař pro meziinstitucionální vztahy a strategický výhled Maroš Šefčovič představí pracovní program Komise pro rok 2020. Komisař pro vnitřní trh Thierry Breton představí sdělení o zavedení bezpečných sítí 5G v EU. Předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová představí doporučení pro otevření vyjednávání o nové obchodní dohodě EU se Spojeným královstvím.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 373 týden od 20. do 26. ledna 2020 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz